

**Gemeente
Haarlem**

April 2021
Data, Informatie en Analyse
In opdracht van de Afdeling
Bedrijven, havendienst en NME

Regels op het water

Onderzoeksrapport 2021

Inleiding

Achtergrond en doel

Het wordt steeds drukker op de vaarwateren in en rondom Haarlem. Om de situatie op het water veilig te houden voor iedereen is het van belang dat recreanten op de hoogte zijn van de regelgeving op het water. De gemeente Haarlem wil daarom onderzoeken in hoeverre inwoners op de hoogte zijn van deze regels. Ook wil de gemeente weten op welke manier inwoners geïnformeerd willen worden over de regelgeving op de vaarwateren. Zodat de communicatie naar de waterrecreanten daarop kan worden afgestemd.

Methode en respons

Om dit te onderzoeken is een vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst is uitgezet onder 5010 leden van het Digipanel Haarlem. Zij ontvingen een e-mail met daarin een link naar de vragenlijst. Op 31 maart 2021 is de uitnodiging verstuurd, op 6 april ontvingen de inwoners die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld een herinnering. Het invullen van de vragenlijst was mogelijk tot 13 april 2021. In totaal vulden 2190 inwoners de vragenlijst in, dit is een respons van 44 procent.

Uitgenodigd	Respons	Respons %
5010	2190	44%

Samenvatting

Derde van watergebruikers bezit eigen vaartuig

Vier op de tien ondervraagde Haarlemmers waren de afgelopen twee jaar actief op het water in en rond Haarlem. Een derde van hen bezit een eigen vaartuig, een derde huurde een vaartuig en de anderen waren op vaartuigen van anderen op het water.

Meerderheid vaartuigeigenaren bekend met regelgeving

Vier op de tien vaartuigeigenaren kennen de regelgeving voor de Haarlemse vaarwateren (zeer) goed. Een klein deel (7%) kent de regels niet. De kennis over de regelgeving hebben vaartuigeigenaren met name geleerd van anderen, geleerd bij het halen van een vaarbewijs of opgezocht op het internet (resp. 38%, 35% en 34%).

Ruim helft van huurders ontvangt informatie over regelgeving van verhuurder

Bijna zes op de tien inwoners (58%) die een vaartuig huurden werden door de verhuurder geïnformeerd over de regels op het water. In de meeste gevallen kregen zij de informatie mondeling (67%), sommigen ontvingen (ook) een folder, flyer (33%) of e-mail (26%) van de verhuurder. Een op de tien huurders zocht zelf informatie op over de regelgeving. De belangrijkste redenen voor anderen om dit niet te doen waren dat zij al bekend waren met de regels (43%) of verwachtten dat de vaartuigverhuurder hen zou informeren (23%).

Helft inwoners zegt informatie op te zoeken bij huur vaartuig

Vier op de tien inwoners die de afgelopen twee jaar niet actief waren op het water denken dit de aankomende twee jaar (mogelijk) wel te zijn. Van hen zou de helft de regelgeving op het water zelf opzoeken als zij een vaartuig zouden huren. Ze zouden deze informatie opzoeken op het internet. Een derde zou van tevoren niet zelf informatie zoeken, omdat zij verwachten door de verhuurder van het vaartuig geïnformeerd te worden. Slechts acht procent is al bekend met de regelgeving.

Informatievoorziening op borden langs water

Inwoners die op de Haarlemse wateren waren of dit (mogelijk) zullen zijn, willen het liefst geïnformeerd worden over de (veranderde) regelgeving op het water door middel van borden aan de waterkant (56%). Een derde ontvangt de informatie graag in een nieuwsbrief en een even groot deel in een flyer of folder. Ook wil driekwart de regels op het water terug kunnen vinden op de website van de gemeente.

Hard en hinderlijk vaargedrag grootste bron van gevaar en overlast

Ruim de helft van de vaartuigeigenaren (58%) en een kwart van de huurders van vaartuigen (25%) heeft wel eens gevaarlijke situaties of overlast ervaren op het water. Hierbij gaat het in bijna alle gevallen (onder andere) om hard en/of hinderlijk vaargedrag van andere watergebruikers. In vier op de tien gevallen speelt geluidsoverlast (daarnaast) een rol. En een kwart tot een derde van de als gevaarlijk of overlast gevende situaties wordt veroorzaakt door zwemmers en mensen die van bruggen afspringen.

Handhaving regelgeving belangrijkste tip voor Havendienst

De tip die de meeste (potentiële) watergebruikers mee willen geven aan de Havendienst is dat er meer handhaving van de regelgeving moet komen op het water. Daarnaast worden verschillende suggesties gedaan over de manieren waarop huurders en vaartuigeigenaren geïnformeerd kunnen worden over de regelgeving.

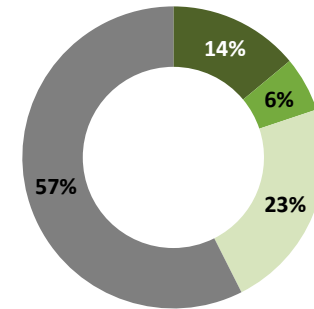

Vier op de tien inwoners afgelopen twee jaar op water

Ruim vier op de tien Haarlemmers (43%) waren de afgelopen twee jaar actief op het water in en rond Haarlem. De meesten van hen waren minder dan drie keer per jaar op het water, 14 procent was dit vijf keer per jaar of meer.

Van de inwoners die actief waren op het water is ongeveer een derde in het bezit van een eigen vaartuig. Een derde maakte gebruik van een gehuurd vaartuig. De overige inwoners voeren mee op vaartuigen van anderen.

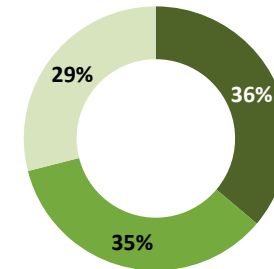
Hoe vaak bent u in de afgelopen twee jaar in een vaartuig actief op het water in en rond Haarlem geweest? (basis: alle inwoners, n=2190)

■ Meer dan 5 keer per jaar ■ 3 of 4 keer per jaar ■ Minder dan 3 keer per jaar ■ Nooit

Op welke manier actief op het water

(basis: inwoners die in afgelopen twee jaar op water waren, n=932)

■ eigen vaartuig ■ gehuurd vaartuig ■ anders

Meerderheid vaartuigeigenaren bekend met regelgeving op water

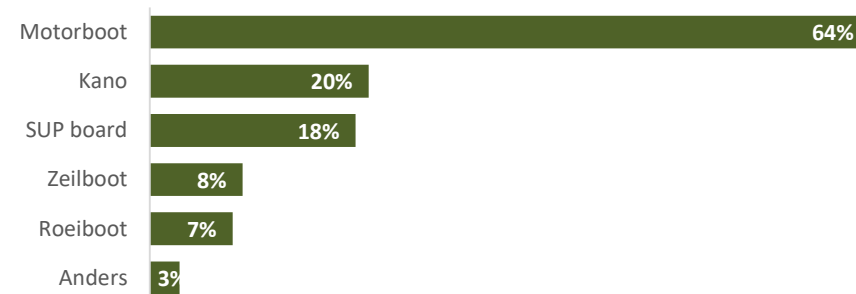
De meeste vaartuigeigenaren bezitten een gemotoriseerd vaartuig. Ongeveer een vijfde is in het bezit van een kano of SUP board en iets minder dan een tiende heeft een zeilboot of roeiboot.

De meerderheid van de vaartuigeigenaren is tot op zekere hoogte bekend met de regelgeving op de Haarlemse wateren. Het gaat hierbij om regelgeving zoals het binnenvaartpolitierglement en de verordening Haarlemse wateren. Vier op de tien vaartuigeigenaren zijn hier (zeer) goed mee bekend. Een ongeveer even groot deel is enigszins bekend met de regelgeving, 15 procent weet hier nauwelijks iets van en 7 procent is niet bekend met de regels.

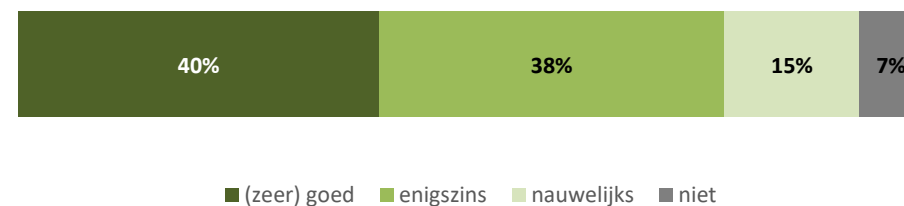
De eigenaren die (in beperkte mate) op de hoogte zijn van de regelgeving hebben dit met name geleerd van anderen, door het halen van hun vaarbewijs of informatie hierover opgezocht op het internet. Ongeveer een op de tien vaartuigeigenaren heeft op een andere manier kennis genomen van de regels op het water. Zij hebben veelal opleidingen en cursussen gedaan of hebben als kind veel tijd doorgebracht op het water en zich toen de regels eigen gemaakt.

Wat voor vaartuig(en) bezit u?

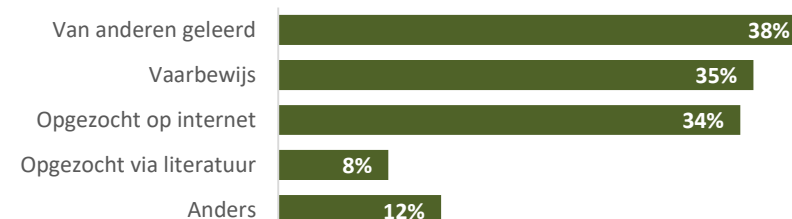
(meerdere antwoorden mogelijk, basis: eigenaren vaartuig, n=337)

Bent u bekend met de voor de Haarlemse vaarwateren geldende regelgeving? (basis: eigenaren vaartuig, n=337)

Hoe bent u aan de kennis over de regels op het water gekomen? (meerdere antwoorden mogelijk, basis: eigenaren bekend met regels=313)

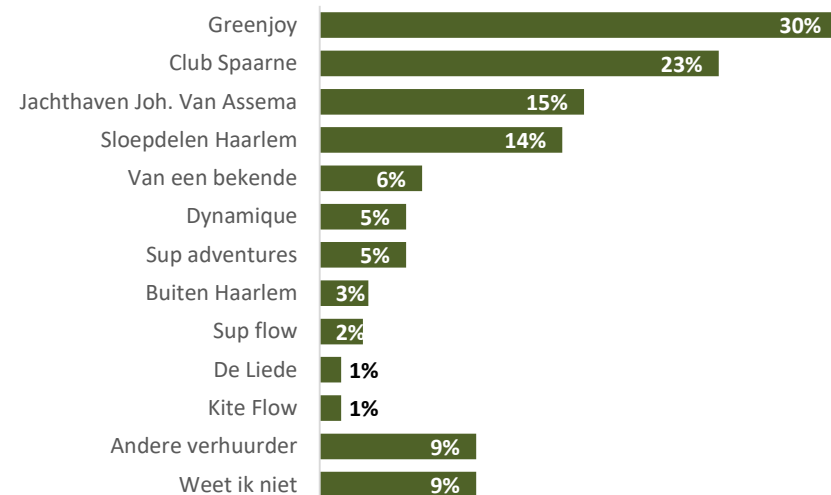
Informatie over huren van vaartuig zoekt men op internet

Ruim de helft van de Haarlemmers (55%) die wel actief waren op het water maar geen vaartuig bezitten, huurden een vaartuig. Haarlemmers die een vaartuig huurden deden dit het vaakst bij Greenjoy. Ook bij Club Spaarne, de jachthaven Joh. Van Assema en Sloepdelen Haarlem huurde men relatief vaak een vaartuig. Daarnaast huurde 6 procent niet bij een officiële verhuurder maar leenden een vaartuig van familie of vrienden. Ook herinneren sommigen zich de naam van het verhuurbedrijf niet meer.

Informatie over het huren van een vaartuig is veelal opgezocht via internet. Sommigen kenden verhuurbedrijven doordat zij daar regelmatig langs komen of hebben er over gehoord van familie of vrienden.

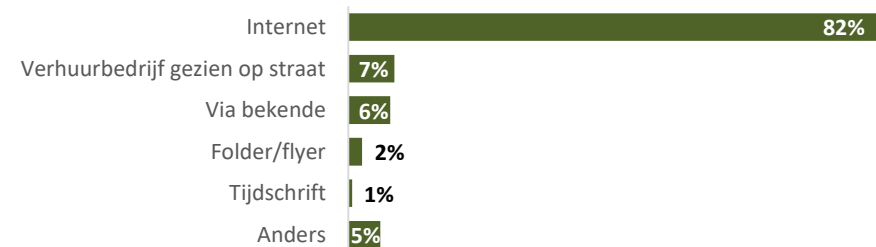
Bij welk verhuurbedrijf heeft u een vaartuig gehuurd?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: vaartuighuurders, n=325)

Waar/hoe heeft u gezocht naar informatie over het huren van een vaartuig?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: vaartuighuurders, n=325)

Ruim helft van huurders ontvangt informatie over regelgeving van verhuurder

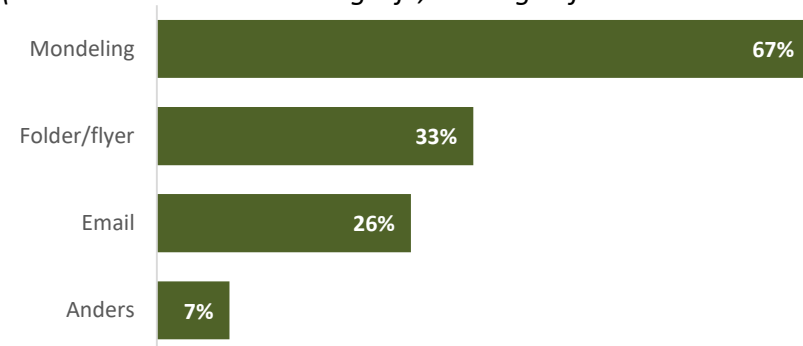
Van alle inwoners die wel eens een vaartuig hebben gehuurd is 58 procent door de verhuurder geïnformeerd over de regelgeving op het water. In de meeste gevallen ging dit mondeling. Een derde ontving een folder of flyer met informatie en een kwart een e-mail. Huurders die op een andere manier zijn geïnformeerd werden verwezen naar de website van de verhuurder of hadden zelf een kaart in de boot waar de regels op stonden. Zo goed als alle huurders (96%) waren tevreden over de manier waarop zij zijn geïnformeerd. De huurders die niet tevreden waren vinden dat zij te weinig informatie kregen of dat de verhuurder meer nadruk had moeten leggen op de regels.

Van alle huurders van vaartuigen heeft 12 procent de regelgeving op het water (ook) zelf opgezocht (n=40). Zij deden dit met name via internet: 30 procent bezocht de website van de gemeente, 40 procent de website van het verhuurbedrijf en 35 procent bezocht (ook) diverse andere websites.

Het grootste deel van de huurders (43%) achtte het echter niet nodig om de regelgeving op te zoeken, omdat zij al bekend waren met de regels. Ongeveer een kwart verwachtte door de verhuurder van het vaartuig geïnformeerd te worden en zocht daarom niet zelf informatie op. Een op de tien huurders wist niet dat er regels waren. Verder geven huurders aan dat zij de regels niet opzochten omdat zij hier niet aan hadden gedacht, dit niet nodig vonden of gingen varen met iemand die de regels wel kende.

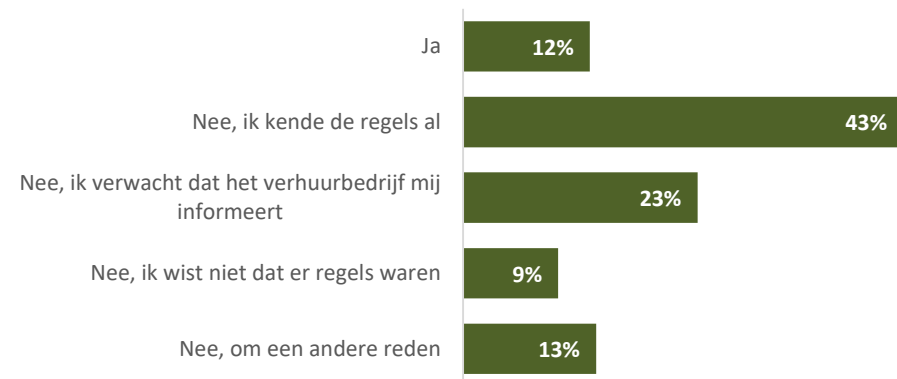
Op welke manier bent u door het verhuurbedrijf geïnformeerd over de regels op het water?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: geïnformeerde huurders, n=187)

Heeft u de regels die gelden op het water (ook) opgezocht?

(basis: huurders van vaartuig, n=325)

Helpt zou waterregelgeving opzoeken bij huur vaartuig

Van de inwoners die de afgelopen twee jaar niet actief waren op de Haarlemse wateren zegt een op de tien dat zij dit (heel) waarschijnlijk in de komende twee jaar wel zullen zijn. Drie op de tien geven aan dat dit niet waarschijnlijk is, maar wel mogelijk en voor de overige 60 procent is dit zeer onwaarschijnlijk.

Hoe waarschijnlijk is het: dat u in de komende twee jaar op het water in en rond Haarlem zult zijn?

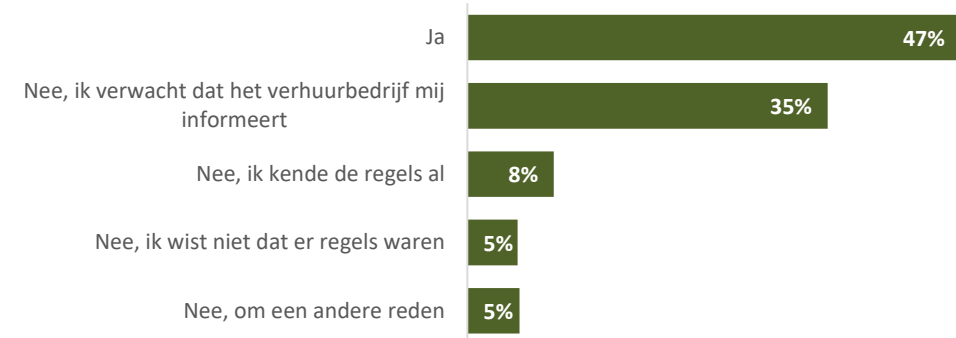
(basis: inwoners niet actief op water, n=1258)

Van de inwoners die waarschijnlijk of mogelijk in de aankomende twee jaar het water op zullen gaan, zou ongeveer de helft de regelgeving op het water uitzoeken. Driekwart van hen zou hiervoor op het internet in het algemeen kijken en ongeveer vier op de tien zouden de website van het verhuurbedrijf of de website van de gemeente bezoeken.

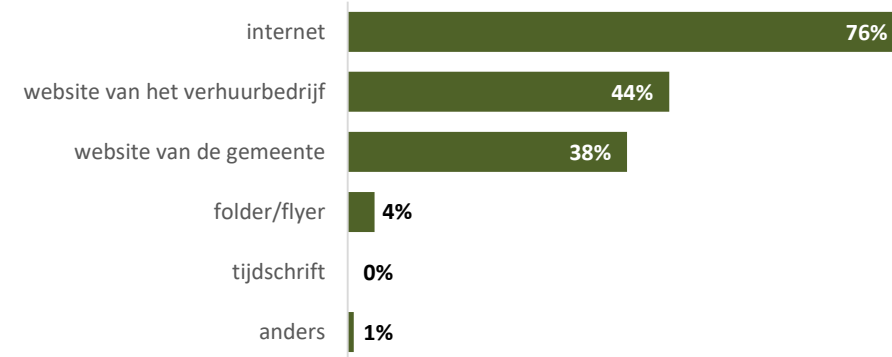
Een derde van de potentiële huurders zou niet zelf informatie opzoeken, omdat zij verwacht geïnformeerd te worden over de regels door de vaartuigverhuurder. Een minderheid is al bekend met de regelgeving op het water of wist niet dat er regels zijn. De meest genoemde andere reden om de regels niet zelf op te zoeken is dat men verwacht te gaan varen met iemand die de regels kent.

Zou u – als u een vaartuig huurt - de regels die op het water gelden opzoeken? (basis: inwoners waarschijnlijk op water, n=518)

Als u een vaartuig wilt huren, waar zou u de informatie over de regels op het water dan opzoeken?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: inwoners die regels opzoeken, n=245)

Borden langs water meest genoemde manier van informeren

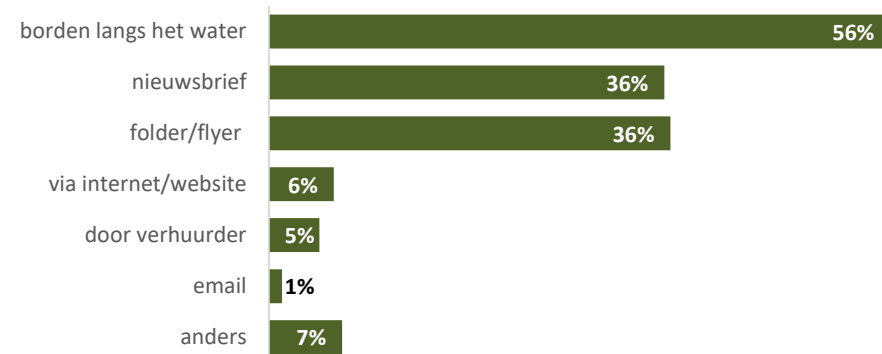
Aan de inwoners die de afgelopen twee jaar op de Haarlemse wateren waren of verwachten dit in de aankomende twee jaar te zijn, is gevraagd hoe zij informatie willen ontvangen over de regels op het water. Ruim de helft van hen ziet de regelgeving het liefst op borden langs het water. Een derde wil geïnformeerd worden in een nieuwsbrief en een even groot deel wil de informatie ontvangen in de vorm van een flyer of folder. Een kleiner deel vindt de informatie het liefst terug op het internet, bijvoorbeeld op de website van de gemeente. Ook wil een deel worden geïnformeerd door de vaartuigverhuurder.

Een andere manier waarop vaartuigeigenaren informatie willen ontvangen is bij de jaarlijkse aanvraag van een ligplaatsvergunning. Daarnaast spreekt een aantal inwoners zich juist uit tegen borden langs de waterkant. Zij zijn bang dat dit de waterkant zal 'ontsieren'.

De regels die gelden op het water vinden inwoners het liefst (terug) op de website van de gemeente. Ook ziet ruim de helft de regels graag op borden langs het water en/of op de website van de haven waar hun vaartuig ligt of de website van de vaartuigverhuurder. Andere plekken waar inwoners de regels terug willen kunnen vinden zijn: een folder, nieuwsbrief, e-mail, een app en in de boot die zij huren. Ook geven vaartuigeigenaren opnieuw aan de regels te willen ontvangen bij het betalen van het ligplaatsgeld.

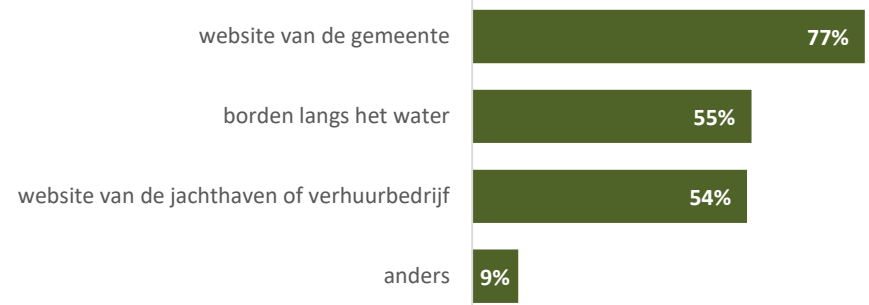
Hoe zou u eventueel geïnformeerd willen worden over (veranderende) regels op het water?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: (mogelijk) actief op water, n=1450)

Waar wilt u de regels die gelden op het water kunnen (terug)vinden?

(meerdere antwoorden mogelijk, basis: (mogelijk) actief op water, n=1450)

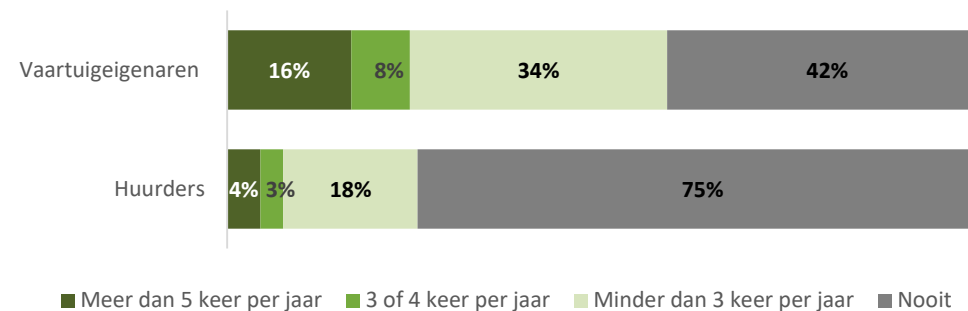
Hard en hinderlijk vaargedrag grootste bron van gevaar en overlast

Meer dan de helft van de vaartuigeigenaren heeft wel eens gevaarlijke situaties of overlast ervaren op de Haarlemse wateren. Van de inwoners die een vaartuig huurden heeft een kwart gevaarlijke situaties of overlast ervaren. Dit verschil tussen eigenaren en huurders is hoogstwaarschijnlijk te verklaren doordat huurders zich minder vaak op het water bevinden dan inwoners die een eigen vaartuig bezitten.

De gevaarlijke situaties en overlast die vaartuigeigenaren en huurders ervaren zijn wel vergelijkbaar. In bijna alle gevallen van overlast of gevaar gaat het (onder andere) om hard of hinderlijk vaargedrag van anderen op het water. In vier op de tien gevallen is er sprake van geluidsoverlast. Voor vaartuigeigenaren ontstaat een derde van de gevaarlijke situaties door zwemmers en brugspringers, bij huurders is dit een kwart van de gevaarlijke situaties. Zowel vaartuigeigenaren als huurders geven daarnaast aan dat er gevaarlijke situaties ontstaan doordat bestuurders van andere boten onder de invloed van alcohol varen. Ook ervaren sommigen overlast van afval dat in het water wordt gegooid.

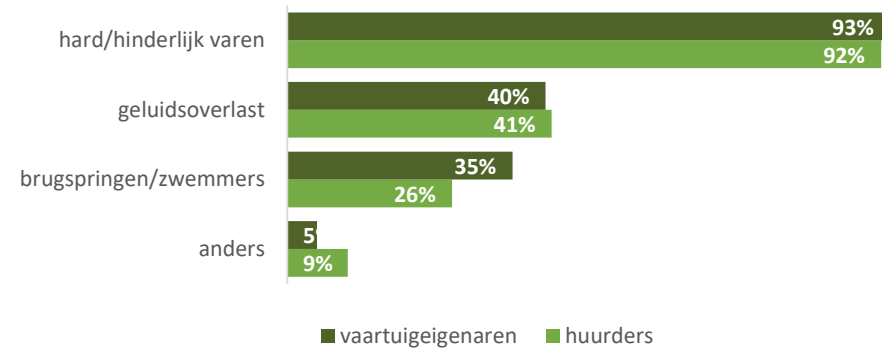
Hoe vaak heeft u gevaarlijke situaties en overlast ervaren tijdens het varen en stilliggen in en rond Haarlem?

(vaartuigeigenaren: n=337, huurders: n=595)

Wat voor gevaarlijke situaties en/of overlast ervaart u dan?

(meerdere antwoorden mogelijk, vaartuigeigenaren: n=195, huurders: n=149)

Meer handhaving belangrijkste tip voor Havendienst

Inwoners die de afgelopen twee jaar op de Haarlemse wateren waren of denken dit in de aankomende twee jaar te zijn is gevraagd of zij tips hebben voor de Havendienst over het informeren van onervaren watergebruikers. De meest genoemde tip is dat er meer handhaving van de regels moet komen op het water. Daarnaast vinden velen dat bij de verhuur van vaartuigen de regels duidelijk gemaakt moeten worden, door middel van watervaste kaarten aan boord, flyers, folders en mondelinge instructies. Ook suggereren sommigen dat huurders door middel van een korte toets, grappig filmpje, app of spel attent gemaakt kunnen worden op de regels. Om eigenaren van vaartuigen te informeren geeft men de tip om de regelgeving mee te sturen bij het aanvragen van een ligplaats. Hiernaast staan enkele citaten van inwoners ter illustratie.

- *‘Aan alle eigenaren van een boot een waterbestendige flyer verstrekken die ze in de boot kunnen bevestigen met daarop de belangrijkste leefregels op het water.’*
- *‘Bij verhuur van boten duidelijk en heldere documentatie (laten) geven over de regels.’*
- *‘Aan iedere bezitter een reglement overhandigen. Door de havendienst met boot op het water mensen informeren via folders.’*
- *‘Alles op 1 plek in heldere taal op internet zetten. Het is nu echt totaal niet duidelijk.’*
- *‘Als havendienst GOED zichtbaar rondvaren in de stad; politie wat meer op de achtergrond; sympathieker.’*
- *‘Beter aangeven dat de maximum snelheid 6 km/u is. Is nu bijna nergens aangegeven.’*
- *‘Borden langs het water plaatsen en/of duidelijke regelkaarten op een zichtbare plek binnen vaartuigen voor verhuur verplichten.’*
- *‘De Havendienst kan actiever en meer zichtbaar optreden en mensen aanspreken.’*
- *‘Eigenlijk zou een Klein Vaarbewijs/vergunning het minimaal noodzakelijke moet zijn om het water op te mogen. Of dit haalbaar is dat is natuurlijk een tweede.’*
- *‘Korte quiz (max 10 vragen) laten invullen om iemand bewust te maken van de regels. Minimaal aantal goed om door te mogen, maar wel de mogelijkheid om onbeperkt de quiz te blijven doen.’*

